

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 11P/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321203122
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Pytliaková Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5321203122.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Adrianou Pytliakovou, PhD. vo veci starostlivosti o maloleté deti: F. S., H.. XX.XX.XXXX, H. S., H.. XX.X.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky A. R., Q.. M., H.. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX E., adresa na doručovanie: C. X, XXX XX Ž. a otca Z. S., H.. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, XXX XX E., o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Maloletá F. S., H.. XX.XX.XXXX a maloletá H. S., H.. XX.X.XXXX z v e r u j ú s a do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej F. S., H.. XX.XX.XXXX sumou 200,- € mesačne a na výživu maloletej H. S., H.. XX.X.XXXX sumou 120,- € mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 15.dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky, od 19.12.2021.

III. Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka podaným návrhom zo dňa 22.11.2021 žiadala, aby súd maloletú F. S., H.. XX.XX.XXXX B. Z. H. S., H.. XX.X.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou otca prispievať na výživu maloletej F. sumou 200,- € mesačne a na výživu maloletej H. sumou 200,- € mesačne. Návrh odôvodnila tým, že s otcom nežije v manželskom zväzku, ale ako druh a družka od roku 2013. Do roku 2019 bývali spoločne v dome rodičov matky. Zo vzťahu pochádzajú dve maloleté deti a to maloletá F. a maloletá H.. Návrh podala z dôvodu dlhodobej nepriaznivej situácie, ktorá predbežne trvá 2 roky. V roku 2019 sa s partnerom presťahovali do E., kde kúpil dom. Otec začal vo zvýšenej miere požívať alkoholické nápoje, kvôli čomu vznikali časté nedorozumenia a konflikty. Vulgárne jej nadával a ponižoval pred deťmi, vyhánal ju z domu, pričom situácia sa vyhrotila do takej miery, že otec sa správal takto iba pod vplyvom alkoholu a neskôr aj v triezvom stave. Na základe uvedených dôvodov matka plánuje odsťahovať sa zo spoločnej domácnosti. Poukázala na to, že už v minulosti podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré konanie bolo vedené pred OS Čadca pod sp. zn. 12P/31/2020. Návrh zobrala späť. V súčasnom období je na rodičovskej dovolenke, jej mesačný príjem tvorí rodičovský príspevok vo výške 275,- € a rodinné prídavky na 2 maloleté deti v sume 51,- € mesačne. Výšku nákladov na bývanie v čase podania návrhu nevedela vyčísliť, pretože sa presťahuje do domu svojich rodičov. Jej výdavky za mesiac predstavujú momentálne telefón 30,- € a 8,- € účet v banke, SkyLink 5,80 €. Maloletá F. je žiačkou 1.ročníka základnej školy. V súvislosti s nástupom na základnú školu jej hradila výdavky na školské potreby, učebnice, ZRPŠ a do triedneho fondu. V decembri prestúpi do Základnej školy v F. F.. Jej zdravotný stav je dobrý. Maloletá H. nenavštevuje žiadne zariadenie, nosí ešte plienky, náklady predstavujú 20,- € mesačne. Jej zdravotný stav je dobrý. Tvrdila, že otec pracuje v E. v oblasti

vlastnej ochrany s mesačným príjmom 1.300,- € až 1.500,- € mesačne. Polročne sú mu vyplácané aj odmeny, kedy príjem dosahuje cca 2.000 €.

2. K návrhu matky vyjadril sa písomne 30.12.2021 otec, ktorý s návrhom súhlasil, čo do zverenia maloletých detí do starostlivosti matky. Výšku výživného navrhol v sume 300,- € na obe maloleté deti. Poukázal na svoje výdavky pozostávajúce z hypotekárneho úveru vo výške 283,26 €, spotrebného úveru od VÚB v sume 20,- € mesačne a úveru od Cetelem spoločnosť vo výške 10,50 €, ako aj nákladov na telefón pre dcéru 18,- €, náklady na elektrickú energiu 69,- €, poistenie domu 136,- €, domovú daň a komunálny odpad ročne 44,03 €, životnú úrazovú poisťku od spoločnosti Allianz vo výške 55,30 €, poistenie pre maloletú H. 28,90 € a pre F. 22,56 €, ďalšie náklady na starostlivosť o psa 100,- €, palivo do domu, náklady na motorové vozidlo 150,- € mesačne.

3. Súd v konaní vykonal dokazovanie výsluchom matky, ktorá uviedla, že zo spoločnej domácnosti odišla 19.12.2021 s tým, že otec jej žiadne peniaze na výživu detí od tohto odchodu nedal. Byva v rodičovskom dome spolu so svojimi rodičmi, ktorým prispieva na plyn mesačne 40,- €, električka 20,- €, pričom tieto náklady sa budú zvyšovať z toho dôvodu, nakoľko sa prisťahovali 3, tieto budú určite vyššie. Uviedla, že otec dal maloletej F. notebook na to, aby sa mohla do školy pripravovať. Okrem toho kúpil deťom nejaké presnídávky, jogurty. Maloletá F. nastúpila do Základnej školy v F. F.. Náklady na družinu budú 12,- € + cestovné 20,- €. Ostatné náklady jej budú známe až v priebehu týždňa, v ktorom nastúpila maloletá do školy. U maloletej H. náklady sú na plienky mesačne okolo 20,- €, drogeria. Deti netrpia závažnými zdravotnými problémami.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, ktorý uviedol, že je zamestnaný v spoločnosti E. s príjmom navýšeným o bonusy, ktoré v zamestnaní dostáva. Tvrdil, že objednal dcéram zimné bundy, aj keď vie, že majú, ale nechcel, aby nosili obnosené. Svoje náklady špecifikoval v rozsahu hypotekárneho úveru 283,26 €, ktorý má na dom. Platí ho už 4 - 5 rokov. Ďalej má spotrebné úvery od spoločnosti Cetelem 10,50 € mesačne a od VÚB, a.s. 20,- € mesačne. Tieto spotrebné úvery chce skôr vyplatiť, aby sa mu znížili výdavky. Električku platí mesačne 69,- €, telefón 38,52 € a druhý telefón 18,- €, ktorý kúpil dcére na kartu, aby s ňou mohol komunikovať. Taktiež platí náklady na auto 150,- €, pretože sa potrebuje dostať z miesta bydliska do R., odkiaľ ide zberným autobusom do zamestnania. K jeho ďalším nákladom patrí poisťka na dom 136,- € ročne, domová daň, komunálny odpad 44,03 €, životná poisťka 55,30 € a taktiež poistenie deťom pre F. 22,56 € a pre H. 28,90 €. Rovnako má náklady aj na psa 100,- € ročne, v ktorom je zahrnuté očkovanie a krmivo, pretože má veľkého psa. Rovnako má náklady na stravu pre seba a osobné potreby. Na pojednávaní predložil uzatvorené životné poistenie od spoločnosti Allianz-Slovenská poisťovňa mesačne 53,30 €, a to zo dňa 7.12.2017. Taktiež uzatvoril zmluvu o poskytovaní verejných služieb so spoločnosťou DIGI Slovakia, pričom predložil návrh zmluvy zo dňa 7.1.2022, pričom výška týchto nákladov mu nebola zrejmá (cca 20,- € mesačne). Tvrdil, že je ochotný prispievať na výživu detí sumou 200,- € a 100,- € mesačne s tým, ak by vznikli vyššie náklady deťom tie je ochotný uhradiť. Okrem týchto vyživovacích povinností inú vyživovaciu povinnosť nemá. Zdôraznil, že podieľal sa počas spoločného spoluzitia na úhrade všetkých nákladov, ktoré v spoločnej domácnosti vznikali. To znamená na bývanie, na stravu, zakúpenie potrebných vecí pre všetkých, nakoľko matka mala len rodičovský príspevok, pričom ju žiadal, aby sumou 100,- € mesačne taktiež prispievala na úhradu týchto nákladov, ktorou sumou matka začala do spoločnej domácnosti prispievať.

5. Kolízny opatrovník poukázal na to, že náklady matky mesačne sú 370,- €, príjmy len 327,- €. U otca náklady sú 506,- € na bývanie a 310,- € na úvery. Je v jeho schopnostiach platiť výživné na maloletú F. v sume 250,- € a H. 150,- € mesačne.

6. Z predloženej správy o prešetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 5.1.2022 mal súd preukázané, že matka s maloletými deťmi F. B. H. sa presťahovali na adresu F. K., C. Č.. X, okres Ž.. Otec obýva murovaný rodinný dom, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Mesačne spláca hypotéku na dom 280,- €, má spotrebný úver 20,- € mesačne a pôžičku z Cetelem 10,- € mesačne. Obe pôžičky boli zobrať za účelom zariadenia a rekonštrukcie domu. Otec pracuje vo firme E. Z., R. H. N. ako pracovník SBS v 12-hodinových zmenách v intervaloch 2-krát denné zmeny, 2-krát nočné zmeny a 4 dni voľno. Jeho čistý mesačný príjem predstavuje 1.200,- €. Jeho zdravotný stav je dobrý, nemá výdavky s tým spojené. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Alkoholické nápoje t.č. vôbec nepožíva. V minulosti požíval viac. Vo veci stretávania sa s deťmi uviedol, že s týmito sa plánuje stretnúť a zobrať si ich na 4 dni. S maloletou F. je v telefonickom kontakte každý deň. Súhlasil,

aby maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a výživné navrhoval v sume 200,- € na maloletú F. a 100,- € na maloletú H.. Oblečenie a obuv deťom zakupuje aj v minulosti zakupoval vždy on. Úpravu styku s maloletými deťmi nežiadal.

7. Zo správy o prešetrení pomerov zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ž. zo dňa 7.1.2022 mal súd preukázané, že rodičia maloletej F. a maloletej H. nežijú v spoločnej domácnosti od decembra 2021. Matka býva v rodinnom dome u svojich rodičov, ktorý pozostáva z 3 izieb, kuchyne a príslušenstva. Matka samostatne užíva 1 izbu, pričom prerába pivničné priestory, kde bude mať obývaciu izbu, kuchyňu a príslušenstvo. Je na rodičovskej dovolenke, poberateľkou rodičovského príspevku v sume 275,90 € a rodinné prídavky 51,- € na 2 deti. Od odchodu zo spoločnej domácnosti sa realizoval styk otca s deťmi 2-krát, a to od 28.12.2021 do 31.12.2021 a od 5.1.2022 do 8.1.2022. Otec zabezpečil deťom riadnu starostlivosť. Rodičia sa ohľadom styku s deťmi vedia dohodnúť. Neboli zistené nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti.

8. Zo správy zamestnávateľa otca E. K., K..Q..X., R. H. N. mal súd preukázané, že otcov priemerný čistý mesačný zárobok je 1.250,93 €. Z toho v mesiaci január 2021 bol mu vyplatený bonus 400,- € a v mesiaci máj 2021 bonus 1.048,- €.

9. Zo správy Obce E. mal súd preukázané, že rodičia sú prihlásení na adrese N. E. XXX s tým, že otec vlastní rodinný dom a je zamestnaný, matka je na rodičovskej dovolenke a vychovávajú spolu 2 deti.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine - rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine - plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine - obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine - pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine - výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine - ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine - pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k právnomu záveru, že je dôvodné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletej F. a maloletej H. S. pochádzajúcim z partnerského vzťahu rodičov účastníkov konania, nakoľko od 19.12.2021 nežijú v spoločnej domácnosti. Matka s maloletými deťmi sa odsťahovala a t.č. býva u svojich rodičov v rodičovskom dome na adrese F. K., C. Č.. X, okres Ž.. Dôvodom jej odchodu boli dlhopretrávajúce nedorozumenia s otcom maloletých detí vyúsťujúce do stálych konfliktov. Prešetrením pomerov u matky, ako aj u otca súd nezistil nedostatky v starostlivosti matky o maloleté deti, preto v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok.

12. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti vychádzajúc zo zákonných ustanovení § 62 ods. 1, 2, 4 Zákona o rodine a § 65 Zákona o rodine dieťa má zo zákona právo na výživu, to znamená, že rodičom je uložená povinnosť plniť ich zákonnú vyživovaciu povinnosť. Základnými kritériami, od ktorých sa výška výživného odvíja, sú predovšetkým schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného rodiča a odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. V danom prípade mal súd preukázané, že vzhľadom na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky je dôvodné upraviť výšku vyživovacej povinnosti otca ako povinného rodiča, s ktorým deti nežijú v spoločnej domácnosti. Z predloženého potvrdenia o príjme otca vo firme E. Z., R. H. N. mal súd zistené, že jeho priemerný čistý mesačný zárobok predstavuje 1.250,93 €. Súd mal ďalej preukázané, že otec má výdavky v súvislosti s bývaním, platením hypotekárneho úveru vo výške 283,26 € a dvoch spotrebných úverov spolu mesačne 30,50 €. Okrem toho hradí náklady na elektrickú energiu, palivo, ktoré síce v konaní otec nevyčíslil, ale taktiež predstavujú zvýšené náklady. Ďalšími výdavkami otca boli poistenie domu 136,- €, daň z nehnuteľností 44,03 € a životné poistenie 55,30 € a tak isto poistenie pre maloleté deti vo výške 28,90 € a 22,56 €. Taktiež náklady na telefón 38,52 € a pre dcéru F. 18,- €. V číselnom poňatí jeho náklady na bývanie predstavujú tak 506,- € a náklady na hypotekárny úver a spotrebné úvery 310,- €. Pokiaľ sa týka nákladov matky, ktoré mala v čase rozhodovania o výživnom, tieto predstavovali náklady na bývanie, ktoré označila len odhadom na bývanie, a to na plyn 40,- € mesačne a elektrinu 20,- € mesačne. Ďalšie náklady vo vzťahu k maloletým deťom, a to najmä maloletej F., ktorá navštevuje 1.ročník základnej školy predpokladom na družinu 12,- € mesačne + cestovné 20,- € mesačne + ďalšie náklady, ktoré matka nevedela vyčísliť vzhľadom na zmenu bydliska vychádzajúc tak aj z jej príjmu, ktorý pozostáva z rodičovského príspevku v sume 275,90 € mesačne a rodinných prídavkov v sume 51,- € na 2 maloleté deti súd ustálil výšku výživného vo vzťahu k maloletej F. navštevujúcej prvý stupeň základnej školy v sume 200,- € mesačne a vo vzťahu k maloletej H. v sume 120,- € mesačne. V konaní súd nemal preukázané zvýšené náklady na výživu maloletých detí. Ich zdravotný stav je dobrý a v konečnom dôsledku otec uviedol, že nad rámec výživného uhradí deťom zvýšené náklady, pokiaľ im v priebehu života vzniknú. Sám zakúpil aj zimné bundy, čo potvrdila aj matka maloletých detí, aj keď takýto výdavok zo strany otca považovala za nie dôvodný, pretože deti zimné bundy majú. Takto určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám oboch maloletých detí vzhľadom na ich vek a ich potreby, ktoré súd mal preukázané v čase rozhodovania. Vyživovaciu povinnosť súd určil od 19.12.2021, kedy matka odišla zo spoločnej domácnosti. Ku dňu rozhodovania nedoplatok na výživnom nevznikol.

13. Podľa § 52 CMP - žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. V danom prípade o trovách konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.